

Controlelijsten vwo Economie Integraal deel 1

Hoofdstuk 1 Schaarste en welvaart

Controlelijst: omcirkel of je de leerdoelen wel of niet beheerst. Herhaal bij 'Nee' de theorie en/of opgaven of lees de samenvatting totdat je 'Ja' kunt omcirkelen.

Leerdoelen	Beheersing
1.1 Inkomen en welvaart	
Je kunt	
• het verschil tussen inkomen en welvaart beredeneren.	<i>Ja / Nee</i>
• de relatie leggen tussen de begrippen behoeften, middelen, schaarste en welvaart.	<i>Ja / Nee</i>
• het reëel inkomen berekenen, uitgaande van het nominaal inkomen en het prijspeil.	<i>Ja / Nee</i>
• veranderingen in koopkracht berekenen.	<i>Ja / Nee</i>
1.2 Schaarste en kiezen	
Je kunt	
• een budgetlijn tekenen.	<i>Ja / Nee</i>
• de wiskundige vorm van een budgetlijn gebruiken.	<i>Ja / Nee</i>
• het begrip opofferingskosten in verband brengen met het keuzeprobleem.	<i>Ja / Nee</i>
1.3 Arbeidsdeling en ruil	
Je kunt	
• verklaren dat arbeidsdeling tot een hogere productie en een hoger inkomen leidt.	<i>Ja / Nee</i>
• de arbeidsproductiviteit berekenen en in verband brengen met de arbeidsdeling.	<i>Ja / Nee</i>
• de arbeidsdeling binnen gezinnen en tussen bedrijven beschrijven.	<i>Ja / Nee</i>
* het verband tussen ruil en eigendomsrechten aangeven.	<i>Ja / Nee</i>
• beschrijven op welke manier transactiekosten kunnen ontstaan.	<i>Ja / Nee</i>
1.4 Ruilen en geld	
Je kunt	
• het verschil tussen directe- en indirecte ruil beschrijven.	<i>Ja / Nee</i>
• het verschil tussen giraal geld en chartaal geld beschrijven.	<i>Ja / Nee</i>
• de drie functies van geld beschrijven.	<i>Ja / Nee</i>
• het verschil tussen de intrinsieke en nominale waarde van het geld beschrijven.	<i>Ja / Nee</i>
• duidelijk maken op welke manier de wet van Gresham werkt.	<i>Ja / Nee</i>
* verklaren waarom het aandeel van het chartale geld binnen de maatschappelijke geldhoeveelheid terugloopt.	<i>Ja / Nee</i>

Controlelijsten vwo Economie Integraal deel 1

Hoofdstuk 2 Consumentengedrag

Controlelijst: omcirkel of je de leerdoelen wel of niet beheerst. Herhaal bij 'Nee' de theorie en/of opgaven of lees de samenvatting totdat je 'Ja' kunt omcirkelen.

Leerdoelen	Beheersing
2.1 Betalingsbereidheid en vraaglijn	
Je kunt	
• het verband leggen tussen de begrippen betalingsbereidheid, consumentensurplus en individuele vraaglijn.	<i>Ja / Nee</i>
• de collectieve vraaglijn afleiden.	<i>Ja / Nee</i>
• (veranderingen in) het consumentensurplus berekenen.	<i>Ja / Nee</i>
• uitgaande van een vraagvergelijking een vraaglijn tekenen.	<i>Ja / Nee</i>
2.2 Vraagbepalende factoren	
Je kunt	
• een vijftal factoren noemen die de betalingsbereidheid bepalen.	<i>Ja / Nee</i>
• veranderingen in de vraaglijn grafisch en algebraïsch aangeven.	<i>Ja / Nee</i>
• verschuivingen langs en van de vraaglijn beredeneren.	<i>Ja / Nee</i>
• het verschil tussen substitutie- en complementaire goederen aangeven.	<i>Ja / Nee</i>
• het belang van de ceteris paribus-clausule beredeneren.	<i>Ja / Nee</i>
2.3 Prijselasticiteit van de gevraagde hoeveelheid	
Je kunt	
• de relatie tussen prijs, afzet en omzet aangeven.	<i>Ja / Nee</i>
• een omzetverandering 'ontleden' in een prijs- en een hoeveelheidseffect.	<i>Ja / Nee</i>
• de prijselasticiteit van de gevraagde hoeveelheid berekenen.	<i>Ja / Nee</i>
• het verschil tussen een prijselastische en een prijsinelastische vraag beredeneren.	<i>Ja / Nee</i>
• de kruiselingse prijselasticiteit berekenen en de betekenis ervan beredeneren.	<i>Ja / Nee</i>
2.4 Inkomenselasticiteit	
Je kunt	
• de wet van Engel uitleggen.	<i>Ja / Nee</i>
• het verschil tussen noodzakelijke, inferieure en luxegoederen aangeven.	<i>Ja / Nee</i>
• de inkomenselasticiteit berekenen en die in verband brengen met de hierboven genoemde soorten goederen.	<i>Ja / Nee</i>

Controlelijsten vwo Economie Integraal deel 1

Hoofdstuk 3 Producentengedrag

Controlelijst: omcirkel of je de leerdoelen wel of niet beheerst. Herhaal bij 'Nee' de theorie en/of opgaven of lees de samenvatting totdat je 'Ja' kunt omcirkelen.

Leerdoelen	Beheersing
3.1 Kosten en omzet	
Je kunt	
• het verschil tussen constante en variabele kosten aangeven.	<i>Ja / Nee</i>
• het verschil tussen progressieve, proportionele en degressieve variabele kosten aangeven.	<i>Ja / Nee</i>
• het verloop van de totale, gemiddelde en marginale kosten zowel grafisch als algebraïsch weergeven.	<i>Ja / Nee</i>
• het verloop van de totale, gemiddelde en marginale opbrengsten zowel grafisch als algebraïsch weergeven.	<i>Ja / Nee</i>
* de omzet inclusief en exclusief btw berekenen, evenals de aan de fiscus af te dragen btw	<i>Ja / Nee</i>
3.2 Break-evenanalyse	
Je kunt	
• de break-evenafzet en -omzet berekenen.	<i>Ja / Nee</i>
• break-evenomzet en -afzet grafisch weergeven met behulp van de <i>TO</i> - en de <i>TK</i> -lijn.	<i>Ja / Nee</i>
• break-evenomzet en -afzet grafisch weergeven met behulp van de <i>GO</i> - en de <i>GTK</i> -lijn.	<i>Ja / Nee</i>
• het belang van het break-evenpunt beredeneren.	<i>Ja / Nee</i>
3.3 Maximale winst	
Je kunt	
• de maximale winst grafisch en algebraïsch bepalen in geval van een lineaire kostenlijn.	<i>Ja / Nee</i>
• de maximale winst grafisch en algebraïsch bepalen in geval van een niet-lineaire kostenlijn met behulp van de <i>MO=MK</i> -regel.	<i>Ja / Nee</i>
• beredeneren dat doorgaan met de productie bij verlies in sommige gevallen rationeel is.	<i>Ja / Nee</i>
3.4 Prijs, aanbod en producentensurplus	
Je kunt	
• beredeneren dat <i>MK</i> -lijn en aanbodlijn vanaf een zeker punt dezelfde zijn.	<i>Ja / Nee</i>
• de collectieve aanbodlijn afleiden.	<i>Ja / Nee</i>
• enkele aanbodbepalende factoren noemen.	<i>Ja / Nee</i>
• verschuivingen van en langs de aanbodlijn uitleggen.	<i>Ja / Nee</i>
• het verband leggen tussen de verkoopbereidheid en het producentensurplus.	<i>Ja / Nee</i>
• het verband leggen tussen de verandering van de verkoopprijs en de verandering in het producentensurplus.	<i>Ja / Nee</i>

Controlelijsten vwo Economie Integraal deel 1

Hoofdstuk 4 Volledige mededinging

Controlelijst: omcirkel of je de leerdoelen wel of niet beheerst. Herhaal bij 'Nee' de theorie en/of opgaven of lees de samenvatting totdat je 'Ja' kunt omcirkelen.

Leerdoelen	Beheersing
4.1 Marktvorm volledige mededinging	
Je kunt	
• het onderscheid tussen concrete en abstracte markten uitleggen.	<i>Ja / Nee</i>
• het onderscheid tussen perfecte en niet-perfecte markten uitleggen.	<i>Ja / Nee</i>
• aangeven in hoeverre de marktvormen volledige mededinging, monopolie, oligopolie en monopolistische mededinging van elkaar verschillen.	<i>Ja / Nee</i>
4.2 Markevenwicht en prijsontwikkeling	
Je kunt	
• de evenwichtsprijs bepalen met behulp van een algebraïsche weergave van een marktmodel.	<i>Ja / Nee</i>
• de evenwichtsprijs bepalen met behulp van een grafische weergave van een marktmodel.	<i>Ja / Nee</i>
• grafisch en algebraïsch bepalen op welke manier evenwichtsversturende factoren tot een nieuw evenwicht leiden.	<i>Ja / Nee</i>
4.3 Markevenwicht en bedrijfsevenwicht	
Je kunt	
• grafisch het verband leggen tussen de marktprijs en het aanbod van de individuele aanbieder.	<i>Ja / Nee</i>
• beredeneren op welke manier vrije toe- en uittreding gevolgen kunnen hebben voor de ligging van de aanbodlijn.	<i>Ja / Nee</i>
• beredeneren dat doorgaan met de productie bij verlies in sommige gevallen rationeel is.	<i>Ja / Nee</i>
4.4 Het economisch surplus en volledige mededinging	
Je kunt	
• uitleggen dat het economisch surplus bij de evenwichtsprijs maximaal is.	<i>Ja / Nee</i>
• een maximaal economisch surplus een Pareto-optimale situatie betekent.	<i>Ja / Nee</i>
• enkele voordelen noemen van een optimale allocatie.	<i>Ja / Nee</i>
* grafisch uitleggen op welke manier een <i>deadweight loss</i> (Harbergerdriehoek) kan ontstaan.	<i>Ja / Nee</i>
* het oppervlak van de Harbergerdriehoek berekenen.	<i>Ja / Nee</i>
• enkele tekortkomingen van de marktvorm volledige mededinging noemen.	<i>Ja / Nee</i>

Controlelijsten vwo Economie Integraal deel 1

Hoofdstuk 5 Economische macht

Controlelijst: omcirkel of je de leerdoelen wel of niet beheerst. Herhaal bij 'Nee' de theorie en/of opgaven of lees de samenvatting totdat je 'Ja' kunt omcirkelen.

Leerdoelen	Beheersing
5.1 Economische machtsvormen en marktvormen	
Je kunt	
• beredeneren dat de mate van volkomenheid (homogene/heterogene goederen) bepalend kan zijn voor economische machtsvorming.	Ja / Nee
• beredeneren dat de mate van concurrentie (één/weinig/veel aanbieders) bepalend kan zijn voor economische machtsvorming.	Ja / Nee
• beredeneren dat het al dan niet bestaan van toetredingsbarrières bepalend kan zijn voor economische machtsvorming.	Ja / Nee
* uitleggen dat ondernemingen prijsdifferentiatie kunnen realiseren door middel van hun marketing mix.	Ja / Nee
* de diverse marktvormen noemen uitgaande van de aard van het product (homogeen/heterogeen) en het aantal aanbieders.	Ja / Nee
5.2 Monopolie	
Je kunt	
• enkele redenen noemen waarom er monopolies bestaan.	Ja / Nee
• beredeneren dat de vraaglijn op een markt en de afzetlijn van de monopolist samenvallen.	Ja / Nee
• vanuit de vraagvergelijking de TO - en de MO -vergelijking van de monopolist afleiden.	Ja / Nee
• grafisch en algebraïsch bepalen bij welke afzet de monopolist maximale omzet behaalt.	Ja / Nee
• grafisch en algebraïsch bepalen bij welke afzet de monopolist maximale winst behaalt.	Ja / Nee
• grafisch en algebraïsch bepalen bij welke afzet de monopolist een break-evenpunt realiseert.	Ja / Nee
* voor- en nadelen van het monopolie noemen.	Ja / Nee
• beredeneren dat het monopolie surplusverlies (Harberger-driehoek) met zich meebrengt.	Ja / Nee
• grafisch en algebraïsch laten zien dat prijsdiscriminatie in bepaalde gevallen een hogere winst met zich meebrengt.	Ja / Nee
5.3 Monopolistische concurrentie en oligopolie	
Je kunt	
• voorbeelden van monopolistische concurrentie noemen.	Ja / Nee
• met behulp van grafieken laten zien dat bij monopolistische concurrentie de winst de neiging heeft tot nul te dalen.	Ja / Nee
• voorbeelden van oligopolie noemen, inclusief een eventuele marktleider.	Ja / Nee
• met behulp van een grafiek beredeneren dat prijzen onder het oligopolie de neiging hebben star te zijn.	Ja / Nee

Controlelijsten vwo Economie Integraal deel 1

Hoofdstuk 6 De overheid grijpt in

Controlelijst: omcirkel of je de leerdoelen wel of niet beheerst. Herhaal bij 'Nee' de theorie en/of opgaven of lees de samenvatting totdat je 'Ja' kunt omcirkelen.

Leerdoelen	Beheersing
6.1 Waarom grijpt de overheid in?	
Je kunt	
<ul style="list-style-type: none">• beredeneren waarom de overheid ingrijpt in het economisch proces:<ul style="list-style-type: none">- het leveren van collectieve goederen- externe effecten- de inkomensverdeling- economische machtsvorming.	Ja / Nee
6.2 Maximumprijzen en minimumprijzen	
Je kunt	
<ul style="list-style-type: none">• enkele voorbeelden van een maximumprijs noemen.	Ja / Nee
<ul style="list-style-type: none">• grafisch en algebraïsch aangeven welk effect een maximumprijs heeft op de marktsituatie, in het bijzonder op het economisch surplus.	Ja / Nee
<ul style="list-style-type: none">• enkele voorbeelden van een minimumprijs noemen.	Ja / Nee
<ul style="list-style-type: none">• grafisch en algebraïsch aangeven welk effect een minimumprijs heeft op de marktsituatie, in het bijzonder op het economisch surplus.	Ja / Nee
6.3 Heffingen en subsidies	
Je kunt	
<ul style="list-style-type: none">• het verschil tussen een btw- en een accijnsheffing uitleggen voor de verschuiving van de aanbodlijn.	Ja / Nee
<ul style="list-style-type: none">• grafisch en algebraïsch het effect uitleggen van een accijnsheffing voor:<ul style="list-style-type: none">- de nieuwe evenwichtsprijs- het afwentelpercentage- de omvang van het economisch surplus.	Ja / Nee
<ul style="list-style-type: none">• grafisch het effect uitleggen van de verstrekking van een subsidie voor:<ul style="list-style-type: none">- de nieuwe evenwichtsprijs- het totaalbedrag aan te vertrekken subsidie.	Ja / Nee
6.4 Overig overheidsingrijpen	
Je kunt	
<ul style="list-style-type: none">• grafisch het effect aangeven van een productiequotum op de marktsituatie.	Ja / Nee
<ul style="list-style-type: none">• enkele andere vormen van beleid toelichten (toezicht, antikartelbeleid, tegengaan van ongewenste concentratie).	Ja / Nee